

Hartkatheterisatie ofwel 'coronair-angiografie' (CAG)

De folder 'Hartkatheterisatie' ofwel 'coronair-angiografie' (CAG) beschrijft de gang van zaken bij dit onderzoek. Met dit onderzoek wordt vastgesteld of er vernauwingen in de kransslagader(en) zijn. Aan de orde komen: de voorbereiding, de plaats van het onderzoek, het onderzoek, de nazorg, eten en drinken, bewegen, de uitslag van het onderzoek en het gevolg hiervan: advies voor medicijnen, PCI (dotteren) of CABG (bypassoperatie ofwel het plaatsen van omleidingen, een "open hartoperatie"). Het doel van het onderzoek – hartkatheterisatie – is het vaststellen of er vernauwingen in de kransslagader(en) zijn.

Kransslagaderen zijn de bloedvaten die rondom het hart lopen en het hart van voeding en zuurstof voorzien.

Vorbereiding

U krijgt 1 tot 3 dagen van te voren te horen wanneer het onderzoek plaats kan vinden.

Als u bloedverdunners (acenocoumarol of marcoumar) gebruikt, kunt u deze doorgebruiken, tenzij er door de arts anders wordt afgesproken. Dit hoort u van de secretaresse wanneer zij u belt voor het maken van de afspraak.

Ascal (acetylsalicylzuur of carbasalaatcalcium) mag u gewoon doorgebruiken.

Patiënten met een verminderde nierfunctie worden soms enkele uren van te voren opgenomen om voorbereidingen te kunnen treffen om de nieren extra te beschermen.

Bij het maken van de afspraak krijgt u te horen waar en wanneer u verwacht wordt zich te melden.

Dit kan de verpleegafdeling cardiologie A4 zijn, maar ook een andere afdeling (bv de afdeling dagopname A2).

In principe gaat u op de dag van het onderzoek 's avonds weer naar huis. Soms wordt u echter geadviseerd een nacht te blijven, bijvoorbeeld als u pas later op de dag geholpen wordt of als er complicaties zijn opgetreden. Neemt u dus voor de zekerheid uw nachtkleding en toiletartikelen mee. Wij willen u ook vragen om een badjas mee te nemen van thuis, aangezien u met rolstoel naar de röntgen afdeling zal worden gebracht.

Op de dag van het onderzoek wordt u geadviseerd een licht ontbijt te nemen (thee, beschuitje) en eventueel een glas water om uw medicijnen in te nemen.

Het onderzoek kan via de lies of via de pols plaatsvinden, dit is afhankelijk van de uitvoerende cardioloog.

Als het onderzoek door de pols plaatsvindt wordt u verzocht uw ring van de rechterhand te verwijderen. Wilt u de sieraden af doen en thuis laten. U krijgt op de afdeling een infuus in uw linker arm.

Wanneer het onderzoek door de lies plaatsvindt, kunt u thuis de dag tevoren eventueel de liezen scheren; dit kan prettig zijn voor uzelf (i.v.m. de pleisters die na het onderzoek gebruikt zullen worden op het drukverband) maar is niet strikt noodzakelijk. Op de dag van het onderzoek zelf kunt u beter niet meer scheren. Uw ondergoed gaat uit en u krijgt een jasje van het ziekenhuis aan.

Plaats van het onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op de katheterisatiekamer van het RKZ. U wordt daar vanaf de afdeling cardiologie naartoe gebracht. De katheterisatiekamer bevindt zich op de afdeling radiologie. De temperatuur in deze kamer is koel tot koud. U kunt warme sokken meenemen als u dat prettig vindt.

Het onderzoek

De hartkatheterisatie wordt uitgevoerd door de cardioloog, geassisteerd door twee verpleegkundigen van de katheterisatiekamer. Omdat het onderzoek zo schoon mogelijk moet gebeuren zijn deze mensen gekleed in steriele operatiekleding. Op de katheterisatiekamer ligt u op een dun matrasje op de onderzoekstafel. U krijgt steriele doeken over u heen. Voor het aanprikken van de slagader in de lies of pols wordt u met een injectie plaatselijk verdoofd.

Er wordt een zogeheten sheath (een buisje) in de lies- of polsslagader ingebracht waardoor de katheter (een soepel hol slangetje) kan worden opgevoerd naar het hart.

Met behulp van de ingespoten contrastvloeistof wordt gekeken naar de kransslagaderen van het hart.

De contrastvloeistof kan het gevoel geven dat u van hoofd tot tenen warm wordt. Tevens kunt u het gevoel krijgen dat u moet plassen, terwijl dat niet het geval is. Dit warmtegevoel verdwijnt na zo'n vijftien seconden.

Het in beeld brengen van de kransslagaderen gebeurt met een röntgenbuis die boven uw borst heen en weer beweegt. De zo verkregen beelden worden vastgelegd. Indien nodig kunnen ze naar een ander ziekenhuis worden verstuurd. Mocht u tijdens het onderzoek pijn of druk op de borst krijgen, of de voor u bekende klachten, dan moet u dit **direct** aan de arts of verpleegkundige melden.

Het onderzoek duurt gemiddeld een half tot twee uur.

Na het onderzoek zal de cardioloog of de verpleegkundige de sheath uit de lies of de pols halen.

Via de liesslagader

De slagader waar de sheath in zat zal ongeveer tien tot vijftien minuten worden afgedrukt. Dit kan even pijnlijk zijn. Hierna wordt een drukverband in de lies aangelegd.

Via de polsslagader

wordt er direct een plastic drukband aangelegd.

Op de afdeling

Het drukverband in de lies blijft 4 uur zitten. In die tijd moet u plat blijven liggen, zodat het wondje kan helen.

Krijgt u pijn of een tintelend gevoel in het been, waarschuw dan de verpleegkundige. Zij zal kijken hoe ze u kan helpen. Dit geldt ook voor pijn in de rug van het liggen.

De plastic drukband blijft minimaal 4 uur zitten. De arm wordt op de verpleegafdeling voorzichtig in een mitella geplaatst. Deze mitella draagt u de hele dag en u wordt geadviseerd de arm de gehele dag niet te gebruiken, ook niet na verwijderen van de drukband.

De pleister op de lies of pols kunt u zelf de volgende dag thuis verwijderen.

Eten en extra drinken

U mag direct na het onderzoek weer eten en drinken.

Het is belangrijk dat de contrastvloeistof snel via de urine uit uw lichaam verdwijnt.

Daarom moet u na de behandeling een liter extra vocht drinken. Dit is ongeveer acht kopjes extra.

Heeft u 'hartfalen' dan krijgt u mogelijk andere instructies.

Bewegen

Nadat het drukverband is verwijderd, kunt u rustig aan weer bewegen. Om een nabloeding te voorkomen kunt u beter de eerste dagen niet zwaar tillen, fietsen of sporten. De eerste dag na het onderzoek kunt u beter niet te lang douchen en niet langdurig baden, het wondje op de lies of pols moet dan nog genezen.

Wilt u meer weten, dan kunt u uw vragen stellen aan de verpleegkundige, en de folder "Hartkatheterisatie via de pols/lies – nazorg" lezen.

De uitslag van het onderzoek

U hoort direct na het onderzoek van de cardioloog wat zijn/haar eerste voorlopige bevindingen zijn. De bevindingen van het onderzoek worden besproken in de cardiologie hart-teambespreking op de maandagmiddag volgend op het onderzoek.

Poliklinische wordt u ingelicht over de uitslag van het onderzoek en wat eventueel het gevolg zal zijn: geen behandeling, behandeling met medicijnen, PCI (Dotteren) of CABG (een open-hart operatie waarbij omleidingen worden geplaatst (ook wel bypassoperatie).

Tot slot

Aanvullende informatie vindt u in de volgende folders:

- Hartkatheterisatie (Nederlandse Hartstichting)
- Hartkatheterisatie via de pols – nazorg (website RKZ)
- Hartkatheterisatie via de lies – nazorg (website RKZ)

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, kunt u van maandag t/m vrijdag het secretariaat cardiologie bellen tussen 09.00 en 17.00 uur, telefoon: 0251- 78 3762.